

Aleksander Janiszewski

Jak nas czytają za granicą? : ankieta

Czytanie Literatury : łódzkie studia literaturoznawcze nr 1, 360-361

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1. Czy dla odbiorcy z Państwa kręgu językowego i kulturowego literatura polska wyróżnia się jakimiś cechami odrębnymi?

Literatura polska (osobliwie współczesna) wyróżnia się dla mnie: zaangażowaniem w porozumienie międzykulturowe, podejmowaniem wszystkich problemów przez pryzmat globalności, a jednocześnie skoncentrowaniem się na realiach życia Europy Wschodniej; widocznym inkorporowaniem do skarbnicy literatury europejskiej tematyki słowiańskiej.

2. Czy – w Państwa odbiorze – akt lektury dzieł literatury polskiej ma jakąś specyfikę, wymaga odrębnych kompetencji, różni się od lektury dzieł literatury rodzimej?

Lektura literatury polskiej wymaga jednej szczególnej kompetencji – wiedzy o specyfice historycznej i narodowościowej. W innych wymiarach lektura dzieł polskich nie różni się od lektury utworów ukraińskich.

3. Jakie konwencje literackie, tematy, konkretne dzieła literatury polskiej są (albo mogą być) dla odbiorcy z Państwa kręgu językowego i kulturowego wyjątkowo istotne?

Interesuje mnie zwłaszcza polska publicystyka polityczna, a także krytyka literacka i jej przemiany w różnych epokach historyczno-literackich.

4. Jakie dzieła literatury polskiej są dla Państwa osobiście szczególnie interesujące, stanowią wyjątkowe wyzwanie?

Wyjątkowe wyzwanie stanowią dla mnie dzieła literatury pięknej, w których podejmuje się problematykę zmagania się różnych koncepcji społecznych (na przykład powieści antynihilistyczne Wacława Gąsiorowskiego).

5. Czy w ostatnim ćwierćwieczu zmieniła się recepcja literatury polskiej w Państwa kraju (zarówno wśród masowego odbiorcy, jak i w kręgach akademickich)?

W ukraińskich kręgach akademickich w ostatnim ćwierćwieczu pojawiające się nowe nazwiska pisarzy wywołują duże zainteresowanie polską literaturą jako jednym z segmentów literatury światowej.

* Katedra Edytorstwa Kijowskiego Instytutu Politechnicznego.

6. Jakie dzieła literatury polskiej zostały przetłumaczone w Państwa kraju?

W ciągu ostatnich 5–7 lat na Ukrainie zostały przetłumaczone dzieła Janusza Głowackiego, Janusza L. Wiśniewskiego, Kazimierza Moczarskiego, Adama Michnika, Marka Krajewskiego, Joanny Chmielewskiej. Mamy nadzieję, że lista przekładów będzie się szybko powiększać.

Summary

Aleksander Janiszewski

Questionnaire

Responding to the questionnaire, the researcher discusses his interests and the specifics of Polish literature reception in the Ukrainian academic circles. He also points out the key features of Polish literature. He mentions the tangible tension between focusing on the locality, the specifics of life in Eastern Europe the global perspective. The researcher draws attention to the fact that in order to understand many of the works the reader must be highly knowledgeable about history.